

Svar (15/12 2000)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Som bekendt blev der i Folketinget den 6. april 2000 afholdt en forespørgselsdebat om forhandlingerne mellem Færøernes landsstyre og regeringen om en ændret tilknytning mellem Danmark og Færøerne.

Under debatten gav jeg bl.a. udtryk for, at regeringen helst ser, at Færøerne forbliver i rigsfællesskabet. Jeg opfatter rigsfællesskabet som et fællesskab mellem ligeværdige parter, mellem tre ligeværdige folk, det færøske, det grønlandske og det danske med klare rettigheder og pligter for alle. Jeg fremhævede i den forbindelse, at det – hvis befolkningen på Færøerne måtte ønske noget sådant – ville være naturligt inden for rigsfællesskabets rammer at opbygge et nyt selvstyre, der kan træde i stedet for den nuværende hjemmestyreløse.

Efter regeringens opfattelse vil der være ganske store og konstruktive muligheder for at udvide og forme et fremtidigt færøsk selvstyre på en ny og anderledes måde inden for rammerne af rigsfællesskabet. En sådan samlet ordning må bl.a. omfatte både de lovgivningsmæssige, forvaltningsmæssige og økonomiske spørgsmål.

Som jeg nævnte under folketingsdebatten, kan en sådan ordning principielt gøre det muligt at overlade al lovgivende og administrativ kompetence på Færøerne til selvstyret bortset fra de områder, hvor grundloven undtagelsesvist sætter grænser derfor.

Det ville i givet fald også være muligt at gennemføre en nyordning med det klare sigte, at ordningen ikke alene politisk og moralsk, men også statsretligt forankres i et princip om uigenkaldelighed. Sigtet vil altså være, at Danmark ikke engang i fremtiden kan tage det fra det færøske folk, som én gang er givet. Det vil kunne meddeles alle FN's medlemslande, at det nuværende hjemmestyre afløses af et nyt selvstyre.

Nyordningen betyder, at selvstyremyndighederne i givet fald kan få overladt mere kompetence, eksempelvis på hele det strafferetlige område på Færøerne. Det vil også være muligt at overføre fængselsvæsenet på Færøerne til det færøske selvstyre, hvis man ønsker det. Det samme gælder med hensyn til f.eks. politiet, og jeg kan blot til yderligere eksemplifikation nævne, at det efter regeringens opfattelse også vil være muligt at overlade kompetencen på det familie- og arveretlige område til selvstyret.

Også her skal vi være helt på de rene med det danske grundsynspunkt om sammenhængen mellem ansvar og økonomi. Med de fulde politiske ansvar følger også det økonomiske ansvar.

Når det gælder udenrigsområdet er der siden 1948 sket en væsentlig udvikling i retning af en øget færøsk synlig tilstedeværelse på den internationale scene. Siden 1973, hvor færingerne valgte at stå uden for EU, har Færøerne varetaget en lang række bilaterale udenrigsrelationer med stadig større selvstændighed. Jeg ser gode muligheder for, at denne udvikling vil kunne fortsætte i et nyt selvstyre.

Sammenfattende er det således regeringens opfattelse, at der kan gennemføres en vidtgående udvidelse af det færøske selvstyre, som vil styrke ligeværdigheden mellem os. Det vil sikre det færøske folk endnu større selvbestemmelse i egne anliggender.

Jeg vil til sidst gerne understrege, at mine tilkendegivelser om muligheden for en ny selvstyreordning inden for rigsfællesskabet ikke rokker ved regeringens grundlæggende holdning om, at det selvsagt er op til den færøske befolkning at bestemme, om Færøerne skal forblive i rigsfællesskabet.

Det er således netop i respekt for færingeres ret til selv at vælge, at jeg har følt mig forpligtet til også at gøre opmærksom på, at den danske regering vil være parat til at drøfte udformningen af et nyt og anderledes selvstyre, hvis Færøerne vælger at forblive i rigsfællesskabet.

Spm. nr. S 720

Til statsministeren (1/12 2000) af:

Jóannes Eidesgaard (FÆR):

»Kan Færøernes Lagting i henhold til forslaget om en selvstyrelov få kompetencen som øverste myndighed over samtlige overtagne sagsområder, og kan denne kompetence gøres uigenkaldelig?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 719.